

de benzine

de gitaar

de kapitein

de living

de skileraar

de dinosaurus

de helikopter

de kilometer

de minuten

de piraten

het restaurant

januari

de chauffeur

de piloot

de rivier

het diploma

het idee

de limonade

de olifant

de televisie

1

Rubriceeroefening

Woorden net als _____



Zie spellingweter nr. _____ .

Woorden net als _____



Zie spellingweter nr. _____ .



2 De woorddelen staan door elkaar. Maak de woorden heel.

li – o – fant = de _____	mo – de – li – na = de _____
ma – plo – di = het _____	sau – no – rus – di = de _____
nu – mi – ten = de _____	le – sie – te – vi = de _____
tein – pi – ka = de _____	li – ter – he – kop = de _____
zi – ben – ne = de _____	rant – res – tau = het _____

3 Zoek het woord uit het woordpakket dat rijmt op:

snee → het _____	laten → de _____
tafelbier → de _____	voordeur → de _____
aardbeving → de _____	pilaar → de _____
kanarie → _____	groot → de _____
tovenaar → de _____	allesweter → de _____

4 Maak de samenstelling.

Een paal die het aantal kilometer aangeeft =	een _____
Een chauffeur die met een taxi rijdt =	een _____
Een kapitein van een boot op zee =	een _____
Een gitaar om de lage bastonen te spelen =	een _____
En nu zonder hulp!	
Een kreeft uit een rivier =	een _____
Een restaurant in een oude hoeve =	een _____
Een pak om mee te skiën =	een _____

5 Schrijf in het enkelvoud of in het meervoud.

enkelvoud	meervoud
een piloot	veel _____
een gitaar	veel _____
een chauffeur	veel _____
een _____	veel minuten
een rivier	veel _____
een dinosaurus	veel _____
een _____	veel piraten
een olifant	veel _____



▲ Klaar? Kies een vervolgopdracht op blz. 57-61. Zet eerst een kruisje.

precies	koninklijk	de vrijwilliger	december
het cijfer	centrale	ongelooflijk	de citroen
gruwelijke	de centimeter	puntige	de cirkel
de centen	merkwaardige	het proces	aanvankelijk
de cinema	de cel	grondig	het winkelcentrum

1 Rubriceeroefening

Woorden net als _____



Zie spellingweter nr. _____ .

Woorden net als _____



Zie spellingweter nr. _____ .

Woorden net als _____



Zie spellingweter nr. _____ .



1 Schoolmopje

Onduidelijk

Tijdens een proefwerk betrapt de leraar Piet herhaaldelijk op spieken.
Hij bulderde: "Dat was nu al voor de derde keer dat ik je naar andermans blad zag kijken!"
"Ik kon er niets aan doen, meester, hij schreef zo onduidelijk!"



Het gebeurde _____



_____ tijd

Tijdens een proefwerk betrapt de leraar Piet herhaaldelijk op spieken.
Hij buldert: "Dat is nu al voor de derde keer dat ik je naar andermans blad zie kijken!"
"Ik kan er niets aan doen, meester, hij schrijft zo onduidelijk!"



Het gebeurt _____



_____ tijd

2 Nog mopjes

Huiswerk niet gemaakt

A Verleden tijd

B Tegenwoordige tijd

Als huiswerk kreeg de klas de volgende rekenopgave: 'Een wandelaar liep 5 km per uur. Hoe lang deed hij over 12,5 km?'

De volgende dag haalde de meester de schriften op. Wim had zijn huiswerk niet gemaakt en de meester vroeg waarom. Het antwoord luidde: "Mijn vader was nog onderweg, meester!"

Als huiswerk _____ de klas de volgende rekenopgave: 'Een wandelaar _____ 5 km per uur. Hoe lang _____ hij over 12,5 km?'

De volgende dag _____ de meester de schriften op. Wim _____ zijn huiswerk niet gemaakt en de meester _____ waarom. Het antwoord _____ : "Mijn vader _____ nog onderweg, meester!"

Aantal dagen

A Verleden tijd

B Tegenwoordige tijd

"Hoeveel dagen zijn er in een maand?", vroeg de juf.

"Veel te weinig zondagen en verlofdagen", antwoordde Anke.

"Hoeveel dagen zijn er in een maand?", _____ de juf.

"Veel te weinig zondagen en verlofdagen", _____ Anke.

3 Schrijf de persoonsvorm van elke zin op.
Kleur daarna het bolletje vóór de zinnen die in de verleden tijd staan.

pv.
(ja-nee-vraag)

- Robby hangt het schilderij aan de muur. _____
- De kinderen vroegen nieuw speelgoed. _____
- De jongen huilde van de pijn. _____
- Mijn mama heeft mij goed geholpen. _____
- Bij het kampvuur werden leuke verhalen verteld. _____
- Het vervallen huis is al honderd jaar oud. _____

4 Schrijf de infinitief op.
Vul aan: klankverandering of geen klankverandering.

pv. in de v.t.	infinitief (ik zal ...)	klankverandering of geen klankverandering
(Lisa) zocht	_____	_____
(wij) werden	_____	_____
(Arne) lachte	_____	_____
(oma) viel	_____	_____
(Amira) waste	_____	_____
(papa) zei	_____	_____

5 Duid in elke zin het onderwerp aan zoals je gewoon bent.
Vervang daarna de persoonsvorm door *spelen* of *werken*.

- Hoor je *de* of *den*, vervang door *spelen*: noteer *speelde* of *speelden*.
- Hoor je *te* of *ten*, vervang door *werken*: noteer *werkte* of *werkten*.

- Sam praatte veel te luid. _____
- De meisjes wandelden rustig naar de overkant. _____
- De jongen antwoordde met een mooie zin. _____
- Onze burens maakten een boomhut in hun tuin. _____
- Vluchtte de dief in de richting van het bos? _____
- Het vernieuwde huis brandde gisteren volledig af. _____
- Wij wachtten tot de bus ons kwam halen. _____



▲ Klaar? Kies een vervolgo opdracht op blz. 61. Zet eerst een kruisje.

Werkwoorden in de v.t. (2)

1 Schrijf de persoonsvormen met klankverandering.

Is er klankverandering? → Doe gewoon.

- blijven Ik _____ drie dagen in het ziekenhuis.
 lopen Mijn broer _____ tegen een paal.
 schijnen De zon _____ de hele dag.
 zitten Vorig jaar _____ we in het vierde leerjaar.
 vinden _____ jij niet direct een balpen?
 staan De fietsen _____ nog buiten.
 zwemmen Ismail _____ moeiteloos naar de overkant.
 rijden Die motor _____ te snel in de bocht.
 geven Mijn ouders _____ me € 10 voor mijn verjaardag.
 bezoeken Onze klas _____ het Gravensteen in Gent.



2 Schrijf de persoonsvormen zonder klankverandering.

Is er geen klankverandering?

- Hoor je *de* of *den*, vervang door *spelen* → *speelde(n)* dus *stam + de(n)*.

- Hoor je *te* of *ten*, vervang door *werken* → *werkte(n)* dus *stam + te(n)*.

Vul de pv. juist in. (vul eerst de twee kolommen hiernaast in)		<i>speelde, speelden, of werkte, werkten</i>	stam van het werkwoord
pakken	Zus _____ mijn snoepje.	_____	_____
gooien	Die kerels _____ met geld.	_____	_____
horen	Opa _____ ons niet roepen.	_____	_____
wachten	Wij _____ op het pleintje.	_____	_____
stoppen	_____ de bus niet?	_____	_____
vluchten	Hij _____ naar buiten.	_____	_____
redden	Papa _____ het vogeltje.	_____	_____
vertellen	Ik _____ een verhaaltje.	_____	_____
starten	Onze auto's _____ niet.	_____	_____
antwoorden	Sara _____ niet.	_____	_____

3 Persoonsvormen met klankverandering.
Maak de oefeningen zonder de tussenstappen te noteren.
Maak ze wel in je hoofd.

- beginnen Ward _____ het boek te lezen.
laten De slager _____ zijn mes vallen.
kijken Wij _____ naar buiten.
worden Yamina _____ kletsnat.
gaan De speler _____ vlug naar binnen.
denken Ik _____ veel aan mijn vrienden.
trekken De mannen _____ aan het touw.
zitten Jana _____ op het bed van haar broertje.

Duid je eerst het onderwerp aan in de zinnen?



4 Persoonsvormen zonder klankverandering.
Maak ook deze oefeningen zonder de tussenstappen te noteren.
Onderstreep telkens de stam.

- lachen Ik _____ me een bult.
praten Jordy _____ over zijn hobby.
doden Onze poes _____ een klein vogeltje.
proberen Emma _____ de oefening te maken.
bewaken De agenten _____ de ingang.
spurten De Amerikaanse atleet _____ naar de overwinning.
dansen De vrouw _____ op de muziek.
vermoorden De daders _____ de man met een mes.



5 Nu door elkaar. Schrijf in de verleden tijd!

- vertrekken Jullie _____ veel te laat.
bellen Onze buur _____ de politie.
landen De helikopter _____ op het voetbalveld.
zuchten De kinderen _____ omdat het zo moeilijk was.
schrijven Oom _____ een brief vanuit Spanje.
binden _____ je de hond goed vast?
snappen Ik _____ de oefening niet.
zoeken Wij _____ naar de schat.
liggen Brutus _____ op de mat voor de deur.
schreeuwen Het kind _____ om hulp.

Gebruik je het schema?



▲ Klaar? Kies een vervolgopdracht op blz. 61. Zet eerst een kruisje.

1 Schrijf correct op wat de leerkracht dicteert.
Je mag je schema gebruiken.

- 1 Jij _____ zeker te veel cola?
- 2 Wij _____ het nieuws via de radio.
- 3 De auto _____ tegen die paal.
- 4 De maan _____ hoog aan de hemel.
- 5 Ik heb wel twee uur op jou _____ .
- 6 Jij _____ niet op mijn vraag!
- 7 Het schilderij _____ aan de muur.
- 8 Het _____ telefoontje kwam er eindelijk aan.
- 9 Jullie _____ vanmorgen weer te luid.
- 10 De pottenbakker _____ een prachtige vaas.

Lees aandachtig
de spellingweter
op bladzijde ...



2 Kun je het nu alleen?

- | | |
|------------|--------------------------------------|
| raden | De vrouw _____ het antwoord. |
| roken | De man _____ af en toe een sigaar. |
| gebeuren | Het ongeval is vorige nacht _____ . |
| laten | Hij _____ het touw los. |
| belanden | De jongens _____ in de sloot. |
| starten | De atleten _____ veel te vroeg. |
| bevrijden | De brandweerman _____ alle inwoners. |
| vergroten | Ik wil graag een _____ foto. |
| berijden | Wie _____ dat paard? |
| breien | Mijn oma _____ een prachtige sjaal. |
| versmallen | De _____ weg zorgde voor files. |
| bieden | _____ jij je excuses aan? |

Duid je onderwerp
en pv. aan?



3 Vul de juiste vorm in.

infinitief	pv. in de verleden tijd	geen pv.
verdwalen	Ik _____	Jij was _____
zoeken	Wij _____	Wij hebben _____
kussen	Jullie _____	Zij hebben niet _____
bemesten	Hij _____	De boer heeft _____
studeren	Pa _____	Ik heb _____
glijden	De auto _____	Jullie hebben _____
bloeden	Ik _____	Hij heeft _____
zuchten	Wij _____	Ik heb luid _____
beginnen	Het spel _____	Zij waren _____
snappen	Hij _____ het.	De _____ dief is er.

4 Schrijf de juiste vorm (in de verleden tijd).

De mannen (schieten) _____ met hun geweren.

Deze twee avonturiers (zeilen) _____ de wereld rond.

Ik (scheppen) _____ water uit de zee.

Midden in de nacht (worden) _____ hij wakker.

Het gerucht (verspreiden) _____ zich erg snel.

De supporters hebben dagenlang (feesten) _____ .

Dat (verwachten) _____ hij helemaal niet.

Wij hebben tegen de stroom in (roeien) _____ .

De (kwetsen) _____ speler was drie maanden buiten strijd.

Kamiel en Arthur (verlangen) _____ naar nieuwe avonturen.

Onderwerp en pv. aanduiden!



5 Schrijf de zinnen in de verleden tijd. Vervang enkel de persoonsvorm

Papa tilt mij snel op. _____

Zus smacht naar adem. _____

Ik help mijn moeder. _____

Wij forceren de deur. _____

Zij worden aan de kant geduwd. _____



▲ Klaar? Kies een vervolgopdracht op blz. 61. Zet eerst een kruisje.

Werkwoorden: alles door elkaar!

1 De leerkracht dicteert. Schrijf correct op!
Duid het onderwerp en de persoonsvorm aan, en gebruik je schema.

- 1 Ik _____ graag melk.
- 2 Wij hebben veel _____ aan de kust.
- 3 De agenten _____ het gebouw.
- 4 _____ hem goed/vast/!
- 5 Vader liet de aardappelen _____ .
- 6 Mijn broer _____ skateboarden niet leuk.
- 7 _____ jij dat boek gisteren?
- 8 De storm _____ vorige week veel schade/aan/.
- 9 De _____ man reed veel te snel.
- 10 _____ jouw zus het eten?



Tegenwoordige of verleden tijd?

- *Kijk naar de opgave.*
- *'Luister' naar de persoonsvorm.*
- *Als woorden naar vroeger verwijzen, schrijf dan in de v.t. Anders t.t.*

2 Schrijf correct! Kleur eerst het passende bolletje.

infinitief	zinnen	pv. t.t.	pv. v.t.	geen pv.
worden	Ik _____ misschien dierenarts.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
bezeren	Hij _____ zich vorige week.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
maken	_____ direct je huiswerk!	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
huldigen	De kampioen werd na afloop _____ .	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
berichten	De krant _____ gisteren over de match.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
gebeuren	Er _____ hier weer veel.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
antwoorden	_____ onmiddellijk op mijn vraag!	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
vertellen	Mijn opa heeft over vroeger _____ .	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
raden	Je _____ nooit wie er komt!	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
bestellen	De _____ boeken zijn toegekomen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

3 Noteer de juiste vorm.

infinitief	tegenwoordige tijd	verleden tijd	geen pv.
roken	Ik _____	Hij _____	Zij heeft _____
melden	Hij _____	Wij _____	Ik heb het _____
zitten	Wij _____	Ik _____	Wij hebben _____
feesten	Ik _____	Jullie _____	Jill heeft _____
oefenen	Hij _____	_____ jij?	Ik moest _____
vallen	_____ jij?	Zus _____	de _____ fiets

4 Schrijf de juiste vorm. Let op: t.t., v.t. of geen pv.!

- verkleeden _____ jij je soms als clown?
- beantwoorden Hebben jullie alle vragen _____ ?
- nestelen De vogel _____ zich vorige week in die boom.
- luiden De klok _____ elke middag.
- schudden Mijn opa _____ gisteren de speelkaarten.
- groeten Vorige vrijdag _____ wij jouw vader.
- verbranden _____ je niet!
- ontwikkelen Deze firma _____ de foto's onmiddellijk.
- verkopen De _____ cd's worden niet omgeruild.
- staan Het nieuws _____ verleden week in de krant.
- verplichten De dokter _____ mij gisteren om thuis te blijven.
- gebeuren Wanneer is dat ongeval _____ ?

Duid je ook onderwerp en pv. aan?



5 Schrijf de juiste vorm.

- De pot _____ (breken) vorige week in duizend stukken.
- Zijn ogen _____ (schitteren) gisteren van opwindning.
- Morgen _____ (schrijven) jij die tekst opnieuw!
- Wij hebben nochtans hard op de deur _____ (kloppen).
- Die vrouw _____ (besteden) veel aandacht aan haar voeding.
- De jongen bleef _____ (aarzelen) voor de deur staan.
- De slager _____ (snijden) vorige vrijdag in zijn vinger.








▲ Klaar? Kies een vervolgopdracht op blz. 61. Zet eerst een kruisje.






katholiek	de auto's	Afrika	Londen
de methode	de camera's	de papa's	Antwerpen
Zwitserland	de ski's	de dino's	het thema
Europa	de thermometer	Limburg	de diploma's
thuisblijven	de foto's	de mama's	de Ardennen

1 Rubriceeroefening

Woorden net als _____






    

Zie spellingweter nr. _____ .

Zie spellingweter nr. _____ .

Woorden net als _____

Zie spellingweter nr. _____ .



2 Schrijf de woorden in alfabetische volgorde.
Ardennen – Zwitserland – thema – katholiek – Afrika – Europa – methode – Londen

1 _____ 2 _____
 3 _____ 4 _____
 5 _____ 6 _____
 7 _____ 8 _____

Let op: sommige woorden schrijf je met een hoofdletter!



Pas de regel toe: 's of s eraan.

3 Schrijf in het meervoud.



een auto – drie _____ een diploma – twee _____
 een camera – vijf _____ een café – veel _____
 een ski – twee _____ een pyjama – enkele _____
 een paraplu – vier _____ een papa – onze _____
 een bureau – veel _____ een dino – een groep _____

4 Schrijf de zinnen opnieuw. Zet het *cursief gedrukte deel* tussen aanhalingstekens.

De vriendelijke gids zei *welkom in Antwerpen*.

Onze kinderen vroegen *mogen we dan thuisblijven?*

Wij maken een trip naar Barcelona beweerden mijn oom en tante.

5 Vul de tabel aan!

enkelvoud	meervoud	enkelvoud	meervoud
een lolly	drie _____	het cadeau	de _____
een Limburger	de _____	een _____	deze _____
een _____	twee _____	_____	katholieken _____
_____	thermometers _____	een pizza	vijf _____
het dictee	de _____	een thuispeler	de _____
een Zwitser	zes _____	Sara	drie _____
Evie	twee _____	Evy	twee _____

▲ Klaar? Kies een vervolgopdracht op blz. 57-61. Zet eerst een kruisje.